Suksivoiteitten

raaka-aineita ei nyt ole saatavissa lainkaan.

VANHAT VARASTOT RIITTÄNEVÄT KUITENKIN KEVÄÄSEEN SAAKKA.

Visan valmistaja J. Salmela kertoo.

Tapasimme eilen vanhan keski-pohjalaisen hiihtäjäveteraanin ja suksivoiteiden valmistajan Julius Salmelan, jonka Visa-voiteet ovat tunnettuja lajeilla oman maakunnan ulkopuolellakin. Käytimme luonnollisesti tilaisuutta hyväksemme kysellen mitä rasvamarkkinoille nykyään kuuluu, sillä tarvistelimme pahaa.

—Suksivoiteitten raaka-aineita ei nyt juuri lainkaan, kertoi Salmela. Kotimaasta on saatu ainoastaan vertaa, kaikki muu on täytynyt tuoda ulkomailta, etupäässä Saksasta, josta nyt ei tule vahaa enempää kuin muitakaan aineita. Ei auta muu kuin lopettaa kokonaan Visan valmistus, sillä mitään ei sitä voi tehdä.

Hiihtäjiemme ei kuitenkaan tarvinne olla ainakaan tänä talvena kokonaan ilman voiteita, sillä ennenkuin tilanne kehittyi tällaiseksi, onnistuivat ainakin muutamat tukkuliikkeet tuottamaan maahan aika huomattavan erän ulkomaisia rasvoja ja kotim. varastojakin lienee vielä olemassa. Ulkomaiset rasvat kuitenkaan ole kotimaisten veroisia, sillä ne ovat valmistettu toisenlaista maastoa varten elvätkä ilman muuta sovi meikäläiseen maastoon. Ne kyllä pitävät hyvin, mutta luisto on heikko. Tästä syystä onkin kotimaisten rasvojen käyttö viime vuosina yleistynyt huomattavasti ja ulkomaisen jääneet yhä enemmän syrjään.

Kun kerran tuli Visasta puhe, niin saimme saman tien kuulla, että sitä valmistetaan 9 eri lajia ja lisäksi vielä toimenlaista liisteriä. Visaa on siis jokaiselle kelille ja jokaista rasvatölkkiä seuraa voitelutaulukko, jonka mukaan ottamattominkin osaa voidella suksensa oikealla tavalla. Visan valmistuksessa on otettu huomioon meikäläisen maaston vaatimukset ja koetettu saada siihen sekä luistoa että pitoa, jotka molempia tarvitaan. Ja hiihtäjien lausuntojen mukaan on tässä onnistuttu erinomaisesti. Visaa on valmistettu myytäväksi 5 vuoden ajan. Vahinko vain, että sen tuotanto raaka-ainepuutteen vuoksi loppui nyt toistaiseksi. Mutta toivotaan aikaa parempaa, jolloin Salmelan rasvapadat alkavat kiehua ja hiihtäjät saavat oikeaa, hyvää voidetta sivakoittensa pohjiin.

Jutellessamme kääntyi puhe lopuksi vanhan ajan tasamaahiihtoihinkin, jollaisissa Salmela on ollut mukana lukemattomia kertoja. Niistä kuitenkin kerromme toisella kertaa ja silloin hieman perusteellisemmin.

Kokkolan Lehdessä 30/11 49

Suksivoiteita on runsaasti

saatavina, mutta hyvistä voiteista on raaka-aineen saantivaikeuksien takia puutetta.

Eilen pistäytyi toimituksessa suksivoidetehtailija J. Salmela, jolta tiedustelimme kuulumisia hänen alaltaan ja kuulimme mm. seuraavaa:

— Suksivoidetta olen valmistanut jo vuodesta 1916 lähtien asuessani Halsualla. Lähes parinkymmenen vuoden ajan valmistinkin sitä vain kotipaikkakuntalaisten tarpeisiin, mutta vuodesta 1943 lähtien olen tuottanut Visa-merkkistä suksivoidetta laajenpaakin käyttöä varten ollen sitä nyt saatavissa useista alan liikkeistä. Myöskin suoraan kilpahiihtäjille olen sitä pyynnöstä lähettänyt ja esim. viive talvena yhteensä 170 tilausta suoraan kilpailijoille, jotka kaikesta päättäen ovat olleet tyytyväisiä Visaan.

— Suksivoiteita on saatavissa liiankin runsaasti, mutta kunnon kilpailuvoiteista on suuri puute. Omalta kohdaltani olen pannut pääpainon laatuun, eikä Visan laatu sotienkaan aikana ollut millääanlailla korvikkeisiin verrattavissa, sillä heti kun raaka-aineet loppuivat, lopetin myöskin voiteitten valmistamisen. Onpahan minua usein kehoitettu alentamaan hintoja, sillä monet moittivat niitä liian kalliiksi. Hintoja en kuitenkaan voi alentaa, sillä kuten jo mainitsin, en halua alentaa laatua. Visaan käytettävät ensiluokkaiset raaka-aineet ovat kalliita ja niiden saanti ulmailta lisenssi- ja valuuttavaikeuksista johtuen on useinkin monen mutkan takana. Ennen sotia tuotettiin ensiluokkaiset vahat Egyptistä ja hartsit tropiikeista, mutta nyt en itsekään tiedä niiden alkuperämaata, sillä ne kulkevat monien välikäsien kautta ennen kuin joutuvat tehtaaseeni käsiteltäviksi.

— Usein hiihtäjät moittivat voiteita, mutta sanoakseni suoraan, uskoisin hiihtäjissä itsessään olevan monta kertaa moittimisen aihetta. Voitelumenetelmiä on useita ja oikean löytäminen ja muistaminen oikealla hetkellä tuottaa juuri tässä suhteessa suurta haittaa. Seurojen olisi kiinnitettävä suksien voitelun neuvontaa enemmän huomiota. Itse olen aikaisemmin pitänyt mm. Halsualla omaa hiihtoleiriä, jossa myöskin melkoisessa määrin annettiin voitelun suhteen neuvoja.

Poistuessaan toimituksesta huomasimme tehtailija Salmelan avonaisena olevasta salkusta pilkistävän esiin harmaita erikoislaatuisia rukkasia, joista tehtailijan kertomana kuulimme mm. että hän on valmistanut kilpahiihtäjiä varten pehmeästä haljasnahasta erilaisia kilparukkasia, joissa on erikoista se, että niissä ovat saumat liimattu toisiinsa kumimaidolla. Ne ovat kestäviä, vaikkakaan eivät kauniita, mutta tarkoitukseensa siis kilpahiihtäjiä varten erinomaisia, totesi haastateltavamme lopuksi.